

تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۹

مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

باسمه تعالی

مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴

دبیرستان علوم و معارف اسلامی هدی

آزمون پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

تعداد صفحه: ۴ صفحه تعداد سؤال: ۲۰ سؤال

نام و نام خانوادگی:

سئوالات امتحان درس: فنون ادبی ۲

پایه: یازدهم - کلاس:

رشته: علوم و معارف اسلامی

نام دبیر: خانم موسوی

تاریخ تصحیح: ۱۴۰۲/ / نمره: با عدد ( ) نمره با حروف: ( ) امضای دبیر:

بارم	شرح سوالات	ردیف																				
۱/۵	<p>الف) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی</p> <p>جاهای خالی را با توجه به کلمات داخل پرانتز پر کنید.</p> <p>الف) در زمان .....، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی به خط خوش نوشته شد. (تیمور - شاهرخ - بایسنقر میرزا)</p> <p>ب) در دوره خراسانی، معشوق ..... بود. (زمینی و دست یافتنی - متعالی و عرفانی - هم‌سطح معبود)</p> <p>ج) ملاحسین واعظ کاشفی، کلیله و دمنه را به انشای ساده بازگرداند و آن را ..... نامید. (بابر نامه - انوار سهیلی - صد پند)</p> <p>د) از بین رفتن دربارهای ادب دوست در قرن هشتم موجب بی‌رونق شدن ..... شد. (قصیده - غزل - مثنوی - قطعه)</p> <p>و) امیرعلی شیرنوازی، کتاب محاکمه الغتین را به زبان ..... نوشت. (فارسی - عربی - ترکی - انگلیسی)</p> <p>ن) نخستین و مهم‌ترین کتاب در علم عروض و قافیه، ..... است. (جمشید و خورشید - المعجم - اخلاق الاشراف)</p>	۱																				
۱	<p>کدامیک از گزینه‌های زیر درست و کدامیک نادرست است؟ (صحیح و غلط)</p> <p>الف) سبک عراقی از اوایل قرن ششم تا اوایل قرن دهم به مدت ۴۰۰ سال سبک غالب متون ادبی بود.</p> <p>ب) در حمله مغول، بزرگانی چون نجم‌الدین کبری و عطار نیشابوری کشته شدند.</p> <p>ج) اقدام مهم فرهنگی خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، تأسیس عمارت ربع رشیدی در تبریز بود.</p> <p>د) جامی، کتاب بهارستان خود را به تقلید از بوستان سعدی سرود.</p>	۲																				
۱	<p>کدام یک از آثار <u>ستون (الف)</u> به نویسندگان و شاعران <u>ستون (ب)</u> مربوط می‌شود؟ (نام هر اثر را روبروی نام نویسنده بنویسید.)</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="2">ستون (الف)</th> <th colspan="2">ستون (ب)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>منظومه موش و گربه</td> <td>الف</td> <td>فخرالدین عراقی</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>مثنوی عشاق نامه</td> <td>ب</td> <td>عبید زاکانی</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>تاریخ جهانگشا</td> <td>ج</td> <td>جامی</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>نفحات الانس</td> <td>د</td> <td>عظاملک جوینی</td> </tr> </tbody> </table>	ستون (الف)		ستون (ب)		۱	منظومه موش و گربه	الف	فخرالدین عراقی	۲	مثنوی عشاق نامه	ب	عبید زاکانی	۳	تاریخ جهانگشا	ج	جامی	۴	نفحات الانس	د	عظاملک جوینی	۳
ستون (الف)		ستون (ب)																				
۱	منظومه موش و گربه	الف	فخرالدین عراقی																			
۲	مثنوی عشاق نامه	ب	عبید زاکانی																			
۳	تاریخ جهانگشا	ج	جامی																			
۴	نفحات الانس	د	عظاملک جوینی																			
۱/۲۵	<p>جاهای خالی را با جواب‌های کوتاه پر کنید.</p> <p>الف) مهم‌ترین ویژگی زبانی سبک عراقی همین در هم‌آمیختگی ..... است.</p> <p>ب) مولوی از شاعران عارف است که در دو محور ..... و ..... آثار جاودانه‌ای دارد.</p> <p>ج) ابن یمین در اشعار خود موضوعاتی مانند ..... و ..... را مورد تأکید قرار داده است.</p>	۴																				

۲	<p>۵ با توجه به شعر زیر از حافظ، به سؤالات مطرح شده پاسخ دهید.</p> <p>«کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد / یک نکته در این معنی گفتیم و همین باشد از لعل تو گر یابم انگشتری زنهار / صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل / شاید که تو وابینی، خیر تو در این باشد»</p> <p>الف) کدام ویژگی زبانی سبک عراقی در این شعر دیده می‌شود؟ (۰/۲۵)</p> <p>۱- زیادی لغات اصیل فارسی ۲- افزونی لغات عربی ۳- سادگی و روانی</p> <p>ب) قالب این شعر چه می‌باشد؟ (۰/۲۵)</p> <p>ج) در بیت دوم کدام واژه استعاره است؟ و مفهوم استعاری آن چیست؟ (۰/۵)</p> <p>د) در کدام بیت آرایه تلمیح است؟ به چه چیزی اشاره دارد؟ (۰/۵)</p> <p>و) با توجه به قلمرو فکری سبک عراقی، مخاطب بیت دوم این شعر، معشوق زمینی است یا عرفانی؟ (۰/۲۵)</p> <p>ی) کدام یک از ویژگی‌های فکری سبک عراقی در این شعر دیده نمی‌شود؟ (۰/۲۵)</p> <p>۱- ستایش خرد ۲- فراق ۳- باور به قضا و قدر</p>	۵																				
۰/۷۵	<p>۶ با توجه به متن زیر از گلستان سعدی:</p> <p>«فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده»</p> <p>الف) یک تشبیه فشرده اضافی پیدا کنید. (۰/۲۵)</p> <p>ب) در خط اول این متن، چه کلماتی با هم سجع می‌سازند؟ (۰/۵)</p>	۶																				
۰/۷۵	<p>۷ <u>ب) موسیقی شعر</u></p> <p>نام وزن علامت‌های زیر را بنویسید. (مفتعلن - مستفعلن - فاعلاتن - فعلاتن - فعولن - مفاعیلن - فاعلن و...)</p> <p>الف) (- - U) = ب) (- U U -) = ج) (- - U U) =</p>	۷																				
۰/۲۵	<p>۸ وزن کدام مصرع مطابق با علامت‌های (- - U / - - - U / - - - U) می‌باشد؟</p> <p>الف) مفتعلن مفتعلن فاعلن ب) مفاعیلن مفاعیلن فعولن ج) فعولن فعولن فعولن فعل</p>	۸																				
۲	<p>۹ با توجه به بیت «من به هر جمعیتی نالان شدم / جفت بدحالان و خوش حالان شدم» جدول زیر را تکمیل کنید.</p> <table border="1" data-bbox="199 1787 1444 2094"> <tr> <td>ش</td> <td>تی</td> <td>مَن</td> <td>تقطیع هجایی مصرع اول</td> </tr> <tr> <td>U</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>علامت هجاها</td> </tr> <tr> <td>لاح</td> <td>ن</td> <td>حَا</td> <td>تقطیع هجایی مصرع دوم</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>U</td> <td>-</td> <td>علامت هجاها</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>وزن شعر</td> </tr> </table>	ش	تی	مَن	تقطیع هجایی مصرع اول	U	-	-	علامت هجاها	لاح	ن	حَا	تقطیع هجایی مصرع دوم	-	U	-	علامت هجاها				وزن شعر	۹
ش	تی	مَن	تقطیع هجایی مصرع اول																			
U	-	-	علامت هجاها																			
لاح	ن	حَا	تقطیع هجایی مصرع دوم																			
-	U	-	علامت هجاها																			
			وزن شعر																			

تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۹
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

باسمه تعالی

مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴

دبیرستان علوم و معارف اسلامی هدی

آزمون پایانی نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

تعداد صفحه: ۴ صفحه تعداد سؤال: ۲۰ سؤال

نام و نام خانوادگی:

سئوالات امتحان درس: فنون ادبی ۲

پایه: یازدهم - کلاس:

رشته: علوم و معارف اسلامی

نام دبیر: خانم موسوی

۱۰ کدام یک از وزن‌های ستون (ب) به بیت‌های ستون (الف) مربوط است؟ (شماره گزینه موردنظر روبروی مصرع‌ها نوشته شود.)

ستون (الف)		ستون (ب)	
الف	مکن پیش دیوار غیبت بسی	۱	فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
ب	تا نگردی بی خبر از جسم و جان	۲	فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
ج	چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان	۳	مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
د	سینه مالامال درد است ای دریغا مرهمی	۴	فعولن فعولن فعولن فعل

۱۱ با توجه به بیت «بضاعت نیاوردم آلا امید / خدایا ز عفوم مکن ناامید»:

الف) رکن یا پایه سوم مصرع دوم چیست؟ (۰/۲۵)

ب) وزن این بیت چیست؟ (۰/۵)

۱۲ در جدول زیر مانند نمونه ابتدا علامت هجایی واژه‌ها را مشخص کنید و سپس وزن مناسب واژه‌ها را بنویسید.

واژه	نشانه‌های هجایی	وزن واژه
کبوتر	U - -	فعولن
می‌نوشتم		
دریادلان		

ج) زیبایی شناسی

۱۳ در بیت «گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم»، قسمت مشخص شده کدام پایه‌ی تشبیه است؟

الف) مشبه (ب) مشبه به (ج) ادات تشبیه (د) وجه شبه

۱۴ در مصرع «این زبان چون سنگ و هم آهن وش است»، قسمت مشخص شده کدام پایه‌ی تشبیه است؟

الف) مشبه (ب) مشبه به (ج) ادات تشبیه (د) وجه شبه

۱۵ قسمت‌های مشخص شده کدام یک از پایه‌های تشبیه هستند؟ (مشبه، مشبه به، ادات تشبیه، وجه شبه)

«سینه باید گشاده چون دریا / تا کند نغمه‌ای چو دریا ساز»

۱۶ ادات تشبیه و وجه شبه را در عبارت زیر مشخص کنید.

«او به شیوه‌ی باران، پر از طراوت تکرار بود»

۱۷ در بیت‌های زیر، نوع تشبیه (فشرده - گسترده) را مشخص کنید.

	<p>الف) خانه‌ی دل ما را از کرم عمارت کن / پیش از آن که این خانه رو نهد به ویرانی (.....)</p> <p>ب) برای قد کشیدن در هوایت / دلم مثل صنوبرها صبور است (.....)</p>	
۰/۵	<p>در بیت زیر، تشبیه مشخص شده یک تشبیه فشرده‌ی اضافی است؛ آن را به تشبیه فشرده‌ی اسنادی تبدیل کنید.</p> <p>«گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد / اول بلا به مرغ بلند آشیان رسد»</p>	۱۸
۲	<p>در ابیات زیر، مجازها را مشخص کنید و مفهوم آنها را بیان نمایید.</p> <p>الف) برآشفت ایران و برخاست گرد / همی هر کسی کرد ساز نبرد</p> <p>ب) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت / چو آتش تیشه می‌زد کوه می‌سُفت</p> <p>ج) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی</p> <p>د) برو ای گدای مسکین در خانه‌ی علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را</p>	۱۹
۱/۷۵	<p>با توجه به بیت «سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم / وز این درخت همین میوه‌ی غم است برم»:</p> <p>الف) در مصرع اول چه چیزی به چه چیزی مانند شده است؟ (۰/۵)</p> <p>ب) در مصرع اول واژه «سرم» مجازاً چیست؟ و قرینه این مجاز چه می‌باشد؟ (۰/۵)</p> <p>ج) در مصرع دوم، یک تشبیه بلیغ (فشرده) پیدا کنید. (۰/۲۵)</p> <p>د) در مصرع اول، دو هجای کشیده وجود دارد. آن دو هجا را بنویسید. (۰/۵)</p>	۲۰
	«موفق باشید»	